

До
Председателя на научното жури
за присъждане на образователната
и научна степен „Доктор“
проф. Димитър Костов

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Любен Караниколов

член на научното жури по процедура за защита на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, в научната специалност „Административно право и административен процес“, професионално направление 3.6. „Право“, в Катедрата по Административноправни науки на Юридически факултет на СУ“Св.Кл.Охридски“.

Тема на дисертационния труд **„Общият административен акт“**

1. Васил Крумов Петров е съдия в Софийския районен съд, първоначално редовен, а впоследствие задочен докторант по „Административно право и административен процес“, в Катедрата по Административноправни науки на Юридическия факултет на СУ “Св.Кл.Охридски“. Васил Петров е член на редакционната колегията на Съдийски вестник – електронно издание на Съюза на

съдиите в България (2012 г.-2013 г.) и е постоянен сътрудник в Сайта „Съдебно право“ от 2015 г.

Запознат съм с научната продукция на Васил Петров, имам впечатления от неговата работа като съдия и отзиви за първите му занятия в УНСС. Научното и професионално израстване на Васил Петров е забележително. Той е автор на три монографични изследвания, едно от които в съавторство, с научния му ръководител проф. Мария Славова и над 60 студии и статии в специализирани и списания. Известно ми е, че е чел отделни лекции по административно право и административен процес, а преди това е бил активен слушател в Националното училище по правосъдие към Министерството на правосъдието.

Васил Петров е харесван автор и изследовател на най-деликатните сфери на съвременното право и съдебна практика, защото анализира научния и практически опит на основата на богат историкоправен и сравнителноправен материал и дръзва да се произнася по най-трудните въпроси от правната ни действителност.

2. Представеният за рецензиране дисертационен труд на Васил Петров **„Общият административен акт“** е разработен при спазване на изискуемите се процедурни правила и след полагането на съответните минимума от докторанта. Трудът е обсъден на заседание на катедра „Административноправни науки“ и след положителна оценка е насочен за защита пред научното жури.

Дисертацията е в обем от 311 стандартни страници, съдържа богата разноезична библиография, която, обхваща над 200

източника и се състои се от въведение, шест глави и заключителна част с изводи и предложения за бъдещо усъвършенстване на правната уредба.

Дисертацията е посветена на тема, обсъждана преди повече от 30 години в изследването на Цветан Цветанов „Общи (ненормативни) административни актове“, което обаче не е публикувано и е познато само от неговия автореферат. Институтът на общия административен акт е уреден за първи път в кодификационния акт на административния процес – АПК. Ето защо не може да се приеме, че у нас тази материя е изследвана.

С оглед на преценката за дисертабилност на темата на дисертационния труд следва да се отбележи, че обосноваването на общия административен акт като преходно явление между индивидуалната заповед и правата норма, както и като особено средство за правно регулиране при актове за постигане на определен резултат и като акт, засягащ колективен интерес, е новост за административноправната теория у нас.

Структурата на изследването е правилна, съответства на избраната тема, изложението е последователно и логично, трудът е написан на стегнат и ясен език.

Дисертантът дава отговор на поставените в труда въпроси, като стъпва на добра теоретична основа. В труда е направено историческо проследяване на развитието на института на общия административен акт в доктрините на Германия, Франция и Русия, от които българското административно право черпи в историческото си развитие. След това се предлага анализ на

развитието на института в българската административноправна теория, като са анализирани приносите на различните автори в това отношение.

На първо място се предлага анализ на понятието за общ административен акт, на основата на различни теоретични и практически схващания за него, за видовете общи административни актове, както и на съотношението между тях и други правни актове. Авторът обаче не просто анализира, а критикува и предлага усъвършенстване на законодателството чрез собствени идеи. Положително е старанието на автора да представи собствено авторско определение за общ административен акт, а също и за класификация на видовете общи ненормативни актове, на основата на принципните за административните актове критерии и особено на изведени специални за общите административни актове критерии.

Приносен характер има и анализът на производствата по издаване, оспорване и изпълнение на общият административен акт, като необходимостта от нарочна уредба на производство по защитата на колективни интереси, невъзможността за субсидиарно прилагане на срока по чл. 57 АПК за издаването на акта, „въспването“ и „присъединяването“ в съдебната фаза.

Като анализира възможните усложнения в този контекст, авторът критикува разпоредбата на чл. 184 АПК, според която действа забрана по дела за оспорване на общи административни актове да се извършва отказ или да се оттегля оспорването, което представлява ограничение на диспозитивното начало в процеса.

Положителна оценка заслужава и изследването на различни хипотези от жизнения цикъл на общи административни актове по някои специални закони – в областта на административното наказване, екологичното, благоустройственото, полицейското право.

Трудът съдържа и редица предложения „de lege ferenda“, което е отрадно за дисертационен труд, като предложението при издаването на актове, с които се засяга колективен интерес да се провежда и обществено обсъждане, предложението за легално дефиниране на понятието колективен интерес, оповестяване откриване на производството по издаване на общ административен акт и на интернет страницата на административния орган, създаването на изрична разпоредба за предварително изпълнение на общите административни актове и прочее.

3. Следва да се отбележат и публикациите на докторанта, свързани с дисертационния труд, като „Понятието за общ административен акт в българската административноправна доктрина – исторически преглед“, Научни трудове на ИДП при БАН, т.Х/2015/,С.,ИДП-БАН,2015; „Производството по издаване и оспорване на общите административни актове по АПК като производство по защита на колективен интерес. Сравнения с някои други производства по българското положително право“- В:сб.Научни трудове на ИДП.т. VII.Актуални правни проблеми.С., БАН, ИДП, 2012; „Общият административен акт в практиката на

Върховния административен съд по АПК“ - Правна мисъл, 2010, №3 и други.

4. Сред дискуссионните тези, които поставя изследването следва да се отбележат и няколко въпроса, които имат и перспектива на понататъшно изследване:

- разбирането , че общият административен акт, разглеждан едновременно като акт на правоприлагане и като акт, който е нормативно основание за приемане на последващи индивидуални или общи административни актове, като че не е довършено. В отношението "норма-индивидуален акт" нормата е основанието за издаване на акта. Актът може да бъде източник, но не на право, а на конкретно правоотношение. В този ред на мисли, може ли да даде авторът пример за общ административен акт, който да е източник и нормативно основание за приемането на друг общ акт?

- когато се издава общ административен акт, който засяга по еднотипен начин определена категория лица, не е ли налице конкретен брой еднакви случаи за всеки адресат, т.е. не сме ли изправени пред сбор от индивидуални административни актове, поднесени в удобна за администрацията форма?

И като препоръка при издаване на дисертационния труд може да се помисли въпросите за общият административен акт по специалните закони да се обединят в една глава, за да се поставят материалноправни въпроси на общият акт, което методологически би следвало да предхожда процесуалноправните.

5. В заключение, с пълна убеденост заявявам, че дисертантът отговаря на критериите и е изпълнил изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България за присъждане на образователната и научна степен доктор и да направя предложение на уважаемото научно жури да присъди на докторанта **Васил Крумов Петров** образователната и научна степен „ДОКТОР“.

София, 04. 02. 2016

Член на научното жури:

(проф. д-р Любен Караниколов)